

กวด. 380
วันที่ 23 ธ.ค. 67
เวลา 16:30

ส่ง : กวด.
รับที่ : ธ14188/67
23 ธ.ค. 2567 เวลา 16.20 น.

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๕๒/ ๓๗ ๖ ๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอฟ่อนผันการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตและยังไม่ได้ยื่นคำขออนุญาตภายในระยะเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลโครงการของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตที่ยื่นคำขอตตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ไม่ทัน

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ขอฟ่อนผันการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตและยังไม่ได้ยื่นคำขออนุญาตภายในระยะเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอยกยเวลาในการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีมติรับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ทั้งนี้ เมื่อครบกำหนดระยะเวลา ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ขยายเวลาเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ในครั้งนี้แล้ว ห้ามมิให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตอีกอย่างเด็ดขาด และหากปรากฏว่ายังมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใดฝ่าฝืน ให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด แต่ยังคงพบปัญหาของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐในการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ทำให้มีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขอฟ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าว จึงเข้าข่ายเป็นเรื่องที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙)

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ทุกกรณี ทุกหน่วยงานใช้พื้นที่ป่าไม้โดยถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนต่อไป

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ได้กำหนดมาตรการการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ของส่วนราชการต่าง ๆ ทุกกรณี จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ โดยจะต้องได้รับอนุมัติให้ใช้พื้นที่เสียก่อนจึงจะเข้าดำเนินการได้ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ และขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในกรณีที่ปรากฏว่ายังมีส่วนราชการใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหากปรากฏว่ายังมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใดที่เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับการอนุญาตอีก ให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ทั้งกับหน่วยงานเจ้าของโครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ ในส่วนของการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ภายใน ๑๘๐ วัน นับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ นั้น ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวงเป็นผู้รวบรวมคำขออนุญาตของหน่วยงานในสังกัดให้ครบถ้วนเพื่อส่งไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้) ต่อไป โดยมีคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑๓๗,๔๔๔ คำขอ ดังนี้

๓.๑.๑ คำขอในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๙๓,๗๐๖ คำขอ

๓.๑.๒ คำขอในเขตป่า ๒๔๘๔ จำนวน ๔๓,๗๓๘ คำขอ

๓.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งแก้ไขปัญหาการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมป่าไม้ และคณะผู้บริหารร่วมประชุมหารือการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ กับผู้นำท้องถิ่นและคณะ นำโดยนายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และนายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย โดยมีมติมอบหมายให้กรมป่าไม้เร่งรัดดำเนินการใน ๓ ประเด็น ดังนี้

๓.๒.๑ ดำเนินการลดขั้นตอนในการพิจารณาคำขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ โดยให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความยืดหยุ่น สะดวก และคล่องตัวมากขึ้น

๓.๒.๒ เร่งรัดการพิจารณาคำขออนุญาตกรณีส่วนราชการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ก่อนได้รับอนุญาต จำนวนกว่า ๑๓๗,๔๔๔ คำขอ ให้แล้วเสร็จภายใน ๖ เดือน โดยจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จากเดิมเดือนละ ๑ ครั้ง เป็นเดือนละ ๒ ครั้ง

๓.๒.๓ กรณีส่วนราชการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ไม่ทันกำหนดเวลา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ (สิ้นสุดวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔) ขอให้ส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการสำรวจและรวบรวมข้อมูลในการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ที่ตกหล่นส่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้จะได้ดำเนินการขอขยายระยะเวลาต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อบริหารให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจโครงการที่ดำเนินการในเขตพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตและยังไม่ได้ยื่นคำขออนุญาต และรวบรวมข้อมูลแจ้งกรมป่าไม้ ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๗ และแจ้งหน่วยงานระดับกระทรวงทุกกระทรวงเพื่อบริหารให้หน่วยงาน

ที่อยู่ภายใต้สังกัดสำรวจโครงการที่ดำเนินการในเขตพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตและยังไม่ได้ยื่นคำขออนุญาต รวบรวมข้อมูลให้จังหวัดเพื่อให้จังหวัดรวบรวมแจ้งกรมป่าไม้ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๗ โดยมีผลการสำรวจ โครงการที่ดำเนินการในเขตพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตและยังไม่ได้ยื่นคำขออนุญาต จำนวน ๖๘ จังหวัด ๒๑,๓๕๕ โครงการ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ ทั้งนี้ โครงการที่สำรวจได้ไม่ใช้จำนวนคำขออนุญาต ตัวเลขจำนวนคำขออนุญาตมีการเปลี่ยนแปลงได้) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๓.๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๕ และวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ ให้ความเห็นชอบกับผลการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งสิ้น ๔๔ จังหวัด รวมทั้งมาตรการและหลักการตามแนวทางปฏิบัติงานตามมาตรการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินป่าไม้ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ โดยกำหนดมาตรการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในเขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ด้านการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม่ว่า ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ในโครงการที่มีความสำคัญ ต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ให้ส่วนราชการเจ้าของโครงการ จัดทำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณานำเสนอ คณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไป ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๗ ลงมติอนุมัติ ในหลักการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ปัจจุบันคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) อนุญาตให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรของรัฐ เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขต ป่าสงวนแห่งชาติ ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม แทนคณะรัฐมนตรี

๓.๕ เดิมการอนุญาตให้ใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรของรัฐ ตามมาตรา ๑๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนดอำนาจในการอนุญาตในการใช้พื้นที่ในเขต ป่าสงวนแห่งชาติเป็นอำนาจของอธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรี เมื่อรัฐมนตรีอนุมัติให้ใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติแล้ว หากพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้นถูกกำหนดเป็นเขตป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม (Zone C) รัฐมนตรีจึงอนุมัติให้ใช้พื้นที่ ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติมแทนคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๗ ไปในคราวเดียวกันได้ แต่เนื่องจากปัจจุบัน มาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดอำนาจในการอนุญาตใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เป็นอำนาจของอธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบให้ใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแล้ว หากพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้นถูกกำหนดเป็นเขตป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม (Zone C) จะต้องเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาอนุญาตแทนคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๗ ดังนั้น เพื่อเป็นการลดขั้นตอนและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน ตลอดจนส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีการปฏิบัติงานพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ การที่คณะรัฐมนตรีมีมติมอบอำนาจ อนุญาตใช้พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขต ป่าสงวนแห่งชาติ จะทำให้การพิจารณาอนุญาตรวดเร็วยิ่งขึ้น

๓.๖ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ อนุมัติในส่วนของ “ข้อ ๒ ต่อไป จะไม่อนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ อีก ไม่ว่ากรณีใด” แต่เนื่องจากคำขอ ของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ที่อยู่ในเขตกำหนด ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ มีการเข้าทำประโยชน์แล้ว เช่น ถนน การปักเสาพาดสายขยายเขตไฟฟ้า อาคารสำนักงาน

ของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ การพัฒนาแหล่งน้ำ การส่งเสริมและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรม ไทโรคมานคม โครงการจัดการขยะ เป็นต้น จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ทุกราย จึงจะอนุญาตให้ส่วนราชการเข้าทำประโยชน์ได้ ทำให้เกิดความล่าช้าทั้ง ๆ ที่เป็นคำขอที่ดำเนินการ ก่อนได้รับอนุญาต และเพื่อเป็นการลดภาระการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ จึงเห็นควรอนุมัติในหลักการ ยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒

๓.๗ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เห็นชอบมาตรการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันที่ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ข้อ ๔.๒ (๓) การเข้าทำประโยชน์ ในพื้นที่ป่าไม้ของส่วนราชการหรือองค์กรของรัฐทุกกรณีจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ โดยจะต้อง ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้ก่อน จึงจะเข้าดำเนินการได้ หากปรากฏว่ายังมีส่วนราชการหรือองค์กรของรัฐใด เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตอีก ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการตามข้อ (๑) และ (๒) แล้ว ให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย โดยเคร่งครัด (๔) มิให้ส่วนราชการทุกหน่วยงานจัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการที่ดำเนินการในพื้นที่ป่าไม้ ที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้ จากมติดังกล่าวส่งผลให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐดังกล่าวไม่สามารถ จัดตั้งคำของบประมาณและเข้าไปซ่อมแซม บำรุงและรักษาสิ่งปลูกสร้างในความรับผิดชอบในระหว่างพิจารณา อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ได้ หากเกิดเหตุจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เช่นกรณีเกิดเหตุภัยพิบัติ หรือเหตุจำเป็น อื่นใด ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงซ่อมแซมสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน

๓.๘ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ ยกเว้นให้โครงการที่เข้าใช้พื้นที่ป่าไม้ก่อน ได้รับอนุญาต ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ และ ขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในกรณีที่ปรากฏว่ายังมีส่วนราชการใดเข้าทำประโยชน์ใน พื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอยกยเวลา ในการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ ไม่ต้องจัดสรรงบประมาณในการปลูกป่าทดแทนตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ สามารถปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย กำหนด

๔.๒ ประชาชนได้รับการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค

๔.๓ ลดขั้นตอนและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน ตลอดจนส่วนราชการหรือ หน่วยงานของรัฐให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมาย

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

๑) พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้ผู้ใด ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือหรือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ได้ จําแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรม และรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือโดยได้รับใบอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๘ การขออนุญาตและการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และในกรณีเฉพาะเรื่อง ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรจะกำหนดให้ ผู้รับอนุญาตปฏิบัติเพิ่มเติมประการใดอีกก็ได้

พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งต่ออายุใบอนุญาตที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้ เมื่อเห็นสมควร

๒) กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘

๓) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ผู้รับอนุญาต ทำไม้หรือเก็บหาของป่า หรือผู้รับอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า ออกค่าใช้จ่ายเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการ บำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าให้แทน และกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า พ.ศ. ๒๕๖๔

๗.๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๑) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๑๓/๑ ในกรณีที่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมีความประสงค์จะใช้พื้นที่ บางแห่งภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น ให้อธิบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจประกาศกำหนด บริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้และในบริเวณดังกล่าวมิให้ นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่การที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ จำเป็นต้องกระทำ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานเพื่อใช้ประโยชน์ในพื้นที่นั้น

การใช้พื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าที่ดินในบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์มีแนวเขต ทับที่ดินซึ่งบุคคลได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๑๔ อยู่แล้ว ให้การรับประโยชน์ในที่ดินส่วนที่เป็นบริเวณที่ทางราชการ ใช้ประโยชน์นั้นสิ้นสุดลงเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศกำหนดบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณ ที่ทางราชการใช้ประโยชน์

การใช้พื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ พิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๖ อธิบดีกรมป่าไม้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขต ป่าสงวนแห่งชาติได้ ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติคราวละไม่น้อยกว่าห้าปี แต่ไม่เกินสามสิบปี ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ จะอนุญาตโดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๒) การเข้าทำประโยชน์เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่คราวละไม่เกินสิบปีโดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่า และไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับแร่ ดินขาว หรือหิน แล้วแต่กรณี

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒) ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕

๓) ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗

๔) ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕

๕) ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗

๗.๓ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๗ อนุมัติในหลักการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้อนุญาตให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรของรัฐเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม เพื่อดำเนินการตามโครงการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงแห่งชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หรือเป็นการดำเนินการตามโครงการพระราชดำริ และพื้นที่นั้นไม่ขัดกับหลักเกณฑ์ ตามระเบียบ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีอื่นใดที่เกี่ยวข้องที่ได้กำหนดทางปฏิบัติไว้แล้ว โดยให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการตามโครงการประเภทต่าง ๆ ตามแนวทางปฏิบัติที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้กำหนดไว้ เพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นราย ๆ ไป (ปัจจุบันเป็นหน้าที่และอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ก่อนที่จะอนุมัติให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม

๒) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ เรื่อง ขอฟ่อนผ่นใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคง อนุมัติฟ่อนผ่นให้กระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง) ใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคงในพื้นที่กองทัพอากาศที่ ๓ จำนวน ๓ เส้นทาง ตามความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ โดยยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๙ เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายต่อไปจะไม่อนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ อีก ไม่ว่ากรณีใด

๓) คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ ลงมติว่าให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ (เรื่อง ขอม่วนผันยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้กองทัพอากาศใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ) เฉพาะในส่วนข้อ ๒.๒ ที่ขอแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ ที่มีให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ไม่ว่ากรณีใด เป็นว่ากรณีจำเป็นต้องขอม่วนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ต่อคณะรัฐมนตรี ส่วนราชการจะต้องจัดทำรายงานการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาก่อน เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีทุกครั้ง

๔) คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ ขอบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ เรื่อง การดำเนินโครงการใดๆของหน่วยงานรัฐที่มีความจำเป็นจะต้องเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า เห็นชอบการทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ (เรื่อง การดำเนินการโครงการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่มีความจำเป็นจะต้องเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน สำนักงานปรมาณู และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป กำหนดหน่วยงานของรัฐหรือโครงการบางประเภทที่ไม่ต้องจัดสรรงบประมาณค่าปลูกป่าทดแทนตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ดังนี้

๔.๑ โครงการเพื่อสร้างศาสนสถานและสถานที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนา

๔.๒ โครงการที่มีวัตถุประสงค์เป็นไปเพื่อการอนุรักษ์ พื้นที่ระบบนิเวศป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๓ โครงการเพื่อการจัดที่ดินที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

๔.๔ โครงการที่เข้าใช้พื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ และขอม่วนผันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๓ ในกรณีที่ปรากฏว่ายังมีส่วนราชการใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอยกยเวลาในการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ (เนื่องจากส่วนราชการที่เข้าดำเนินการในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตได้ดำเนินการก่อสร้างและใช้งบประมาณไปแล้ว จึงไม่สามารถจัดสรรงบประมาณ/ของงบประมาณเพื่อเป็นค่าปลูกป่าทดแทนได้)

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ผ่อนผันให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตและยังไม่ได้ยื่นคำขออนุญาตในระยะเวลาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ (สิ้นสุดวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔) สามารถยื่นคำขออนุญาตได้ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ โดยโครงการที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐได้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตต้องเป็นโครงการที่ได้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เท่านั้น หากยังพบว่าส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใดยื่นคำขอไม่ทันอีก ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐดังกล่าวเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ยื่นคำขออนุญาตดังกล่าว ไม่ต้องจัดสรรงบประมาณค่าปลูกป่าทดแทนตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖

๘.๒ อนุมัติให้คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นผู้อนุญาตให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่ได้ยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม (Zone C) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และคำขออนุญาตที่ได้รับการผ่อนผันตามข้อ ๘.๑ ใช้พื้นที่หรือเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่ถูกกำหนดเป็นเขตป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม (Zone C) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๕ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕

๘.๓ ผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ (เรื่อง ขออนุญาตใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคง) ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้ยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และคำขออนุญาตที่ได้รับการผ่อนผันตามข้อ ๘.๑ ใช้พื้นที่หรือเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกกำหนดเป็นเขตกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ได้ โดยให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐดังกล่าวปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Accounting Report : EAR) กำหนด และต้องปฏิบัติตามมาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ อย่างเคร่งครัด

๘.๔ ผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้ยื่นคำขออนุญาตตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และคำขออนุญาตที่ได้รับการผ่อนผันตามข้อ ๘.๑ ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเข้าไปปรับปรุง ซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ตามคำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้ ให้สามารถของบประมาณและเข้าไปดำเนินการซ่อมแซม บำรุงและรักษาสสิ่งปลูกสร้างได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๒๐๗ (รุ่งกานต์)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ meeting.permission65@gmail.com